

návky ty podepisoval a vyřizoval výhradně korespondenci a že firma O. uznávala veškeré toto jednání Ing. H-a jako učiněné za ni. Podepsal-li Ing. H. postupní listinu, o niž jde, nelze namítati, že listina není pro společnost závaznou a že Ing. H. nebyl oprávněn podepsati listinu závazně za společnost. Neboť, byl-li Ing. H. jako vedoucí úředník firmy O. oprávněn k uzavření kupních smluv ohledně zboží koupeného společností O. od žalobkyně, byl tím zmocněn i ke všem vyjednáváním se žalující firmou, která souvisela s těmito obchody, a byl tím zejména i zmocněn upravití otázku zaplacení objednaného zboží. Za ni považovati jest i postup, o nějž jde, neboť sloužil k zajištění neb k zaplacení kupní ceny za odebrané zboží. Postup tento nebyl něčím neobyčejným nebo výjimečným, nýbrž byl právním jednáním potřebným k úplnému vypořádání koupě zboží a tudíž úkonem obvyklým a souvisejícím v souzeném případě nutně s uzavíráním objednávek se žalobkyní, k nimž byl Ing. H. nesporně za společnost oprávněn. Vykládati postavení Ing. H-a v tomto případě proti třetím osobám jinak, nesrovnávalo by se s poctivostí a důvěrou v obchodování. Na správnosti tohoto názoru nemohlo vzhledem k tomu, co bylo řečeno, nic změnit ani to, že Ing. H., jak zjistily nižší soudy na základě jeho výpovědi, nemohl podpisovati závazné listiny za firmu O., ano, jak již řečeno, záleží na tom, jak se plná moc Ing. H-a projevovala na venek a jak v důvěře na to jednaly třetí osoby. Nelze tudíž souhlasiti s názorem, z něhož nižší soudy vycházely, zamítнувše žalobu, a jest proto dovolací důvod § 503 čis. 4 c. ř. s. opodstatněn, aniž bylo již třeba zabývatí se s dalšími dovolacími důvody. Ježto se nižší soudy vzhledem k svému mylnému právnímu názoru vůbec nezabývaly ostatními námitkami žalovaného, neučinily potřebná zjištění a nezabývaly se důsledkem toho ani odpovědí žalobkyně k námitkám, jest řízení neúplným.

Čís. 9171.

Zaměstnavatel může na zaměstnancovo služné započítati svou vzájemnou pohledávku na tu kterou splátku služného, jakmile se stala dospělou. Zaměstnavatel není oprávněn započítati na úkor vymáhajícího věřitele svou pohledávku, třebas byla starší, na splatné požitky zaměstnancovy, jež v době splatnosti byly již zabaveny.

(Rozh. ze dne 12. září 1929, Rv II 765/28.)

Žalobci (čsl. eráru) byla k vydobytí jeho pohledávky za Hugonem K-em povolena exekuce zabavením a prikázáním k vybrání $\frac{1}{3}$ dlužníkových příjmů u žalované firmy, činících měsíčně 1.500 Kč. Žalované firmě vznikla ze zálohy poskytnuté na plat již před tím, než žalobce nabytí exekučního zástavního práva na platu Hugona K-a, pohledávka proti Hugonu K-ovi. Žalobce domáhal se na žalované zaplacení částek zabaveného platu Hugona K-a za měsíce listopad 1927 až březen 1928 po 500 Kč v úhrnné výši 2.500 Kč, které se žalovaná zdráhala vyplatiti,

ježto prý jest oprávněna pohledávku, vzniklou jí ze zálohy na plat, započítati na zabavitelnou částku platu Hugona K-a. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jádrem sporu jest otázka, zda žalovaná může přes zástavní právo, jehož nabyl žalobce na platu Hugona K-a, započísti své pohledávky z doby před vznikem zástavního práva žalobcova, na plat Hugona K-a. O sobě sice byl by rozdíl, zda žalovaná firma poskytla Hugonu K-ovi půjčky (zápůjčky), jak tento jako svědek uvedl, či zálohy, jak žalovaná tvrdila a obě nižší stolice uvádějí, neboť při zápůjčkách by mohlo jíti ovšem jen o započtení, kdežto při zálohách na budoucí plat se tento o zálohy zmenšuje, ježto záloha jest vlastně platem anticipando, avšak i při zálohách jde o to, kdy a jak se mají srážeti. Žalovaná ani netvrdila, od kdy a v jakých částkách se srážky dítí mají, co v té příčině při vyplacení zálohy bylo ustanoveno, nýbrž jen, že v listopadu (1927) začala srážeti $\frac{1}{3}$ z platu K-ova, v tu dobu však už plat K-ův byl zatížen pro žalující erár zástavním právem z povolení exekuce ze dne 14. února 1927, takže jeho nabytému právu nemohla tato pozdější dispozice žalované firmy, byť i se stala se souhlasem Hugona K-a a tedy ve formě úmluvy (ne jednostranně) býti nijak na újmu. Byly-li to však zápůjčky a šlo by tedy o započtení, tu jest si ujasniti, že oprávnění k započtení pohledávky nemá týž význam jako zástavní právo na pohledávce. Podle § 1439 obč. zák. jest započtení možno jen na splatnou vzájemnou pohledávku. Žalovaná nemohla tudíž svou pohledávku započítati všeobecně na nárok Hugona K-a proti žalované firmě na vyplacení platu vůbec, nýbrž mohla ji započítati, an Hugo K. byl u ní zaměstnán za měsíční plat, teprve až se ta která měsíční splátka jeho celkového platu stala dospělou, tedy jen na každou jednotlivou splátku zvlášť. Naproti tomu lze však zabavit dosud nesplatnou pohledávku, zejména pak i pohledávky na služném teprve v budoucnu splatné (§ 299 ex. ř.). Zabavení platu má tudíž ten význam, že pořadí zástavního práva jest založeno tím okamžikem, kdy bylo vykonáno zabavení s právním účinkem, což se stane tehdy, když jest doručena platební záповěď poddlužníkovi (§ 294 třetí odstavec ex. ř.). V souzeném případě stalo se tak podle zjištění nižších soudů dne 14. února 1927. Od toho okamžiku byl veškeren plat příslušející Hugonu K-ovi proti žalované ztížen zástavním právem ve prospěch žalobce, a to nejen ohledně důchodů již splatných, nýbrž i ohledně důchodů, které se měly teprve v budoucnu státi měsíčně splatnými. Z toho vyplývá, že žalovaná nebyla oprávněna svou pohledávku, ač byla starší, započítati na úkor žalobce jako vymáhajícího věřitele na splatné požitky Hugona K-a v době jich splatnosti, neboť žalovaná mohla přistoupiti k započtení až, když nastala splatnost jednotlivých měsíčních příjmů Hugona K-a. V tom okamžiku byly však dů-

chody, o něž jde, totiž za měsíc listopad 1927 až březen 1928 zatíženy již zástavním právem ve prospěch žalobce, které na nich vázlo již ode dne 14. února 1927. V důsledku tohoto zástavního práva nesměla žalovaná již platiti Hugonu K-ovi a tento neměl co do $\frac{1}{3}$ platu proti ní nároku na plat a nebylo proto ani v tom směru možné započtení se strany žalované ohledně její vzájemné pohledávky. Odvolací soud posoudil tudíž věc správně s hlediska právního, vyhověv žalobnímu nároku.

Čís. 9172.

Použil-li pojistník k doručení pojišťovacího návrhu pojišťovně posla, byla pojišťovna oprávněna svěřiti mu doručení pojistek. Uvedl-li posel pojistníka v omyl tím, že doručovanou pojistku tužkou opravil, jde to na vrub pojistníka. Považovala-li se pojišťovna smlouvou za vázanou, nemůže se pojistník domáhati vrácení premií, nemoha pojišťovně vrátiti prospěch, jenž mu vzešel nesením risika pojišťovnou.

(Rozh. ze dne 13. září 1929, Rv I 1611/28.)

Žalobci domáhali se na žalované pojišťovně vrácení zaplacených premií, tvrdíce, že byli Františkem L-em, jenž ani nebyl zaměstnán u žalované pojišťovny, uvedení v omyl, davše se jím zlákat k uzavření smlouvy o pojištění na život. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Po stránce právního posouzení sporné věci jest odvolacímu soudu rozhodující okolnost, že František L., který jednal se žalobci, nebyl dovolatelčíným zástupcem, ani nebyl v jejích službách, z čehož odvolací soud usuzuje, že František L. nebyl oprávněn učiniti se žalobci jménem žalované ujednání, a že již z tohoto důvodu pojišťovací smlouva nemohla se mezi stranami uskutečniti. Řečená okolnost takového rozhodujícího významu nemá. Oba žalobci učinili dovolatelce na jejím formuláři, na němž vyplnili příslušné rubriky, návrh na pojištění podle pojišťovacích podmínek a tarifů žalované pojišťovny, a to podle tarifu čís. I., a hotovost pojišťovací smlouvy nastala, ježto jde o obchodní smlouvu pojišťovací, podle všeobecných zásad dojitím akceptace k offerentu v době vázanosti jeho za podmínek čl. 319 druhý odstavec obch. zák. Kdo žalobcům doručil formuláře, kdo je upozornil na žalovanou pojišťovnu a vzbudil v nich úmysl dáti se pojistiti, jest pro otázku hotovosti pojišťovací smlouvy bez právního významu. Úloha Františka L-a byla úlohou posla a při ní byl jen nástrojem pojišťovací smlouvy uzavírajících smluvníků, neobstaral nic více, než co mohla dobře obstarati i pošta a obálka, do níž byly pojišťovací návrhy vloženy, neboť žalobci mohli zcela stejně poslati pojišťovací návrhy žalované pojišťovně poštou, a je pro věc lhostejno, že tuto práci obstaral pro žalobce jimi k tomu účelu zvolený František L. Poněvadž podle pojišťovacích podmínek,